

Na osnovu člana 224. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske, donosim

N A R E D B U O NEPROVODENJU ISTRAGE

NEĆE SE NAREEDITI PROVOĐENJE ISTRAGE protiv Načelnika Opštine Teslić da je učinio neko od krivičnih djela protiv službene dužnosti, kako ne postoje osnovi sumnje da je prijavljeno lice učinilo krivično djelo.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 22.06.2020. godine ovom tužilaštvu je predsjednik Skupštine opštine Teslić Lekić Miroljub dostavio zaključak Skupštine opštine Teslić, sa 30-te redovne sjednice održane dana 02.06.2020. godine, 05.06.2020. godine, 11.06.2020. godine i 16.06.2020. godine kojim je traženo da se od OJT Doboj ispita eventualno postojanje zloupotreba od strane Načelnika opštine Teslić prilikom izvršenja budžeta opštine Teslić za 2019. godinu. Isto tako, ovim zaključkom je traženo od glavne službe za reviziju javnog sektora RS i budžetske inspekcije Ministarstva finansija RS, da se prilikom zakazane revizije finansijskog poslovanja ima u vidu da su isplate sredstava vršene suprotno usvojenom budžetu, te da je vršeno preusmjeravanje sredstava iako za to ne postoji osnov u odluci o izvršenju budžeta, odnosno da se provjeri usklađenost izvršenja budžeta za 2019. godinu sa odlukama o usvajanju i izvršenju budžeta.

Uz ovaj zaključak dostavljen je izvještaj o izvršenju budžeta opštine Teslić za 2019. godinu, odluka o izvršenju budžeta opštine Teslić za 2019. godinu, zaključak o realokaciji budžetskih sredstava od 31.12.2019. godine, od 05.11.2019. godine, 19.08.2019. godine i 17.06.2019. godine.

Izvještajem o izvršenju budžeta opštine Teslić za 2019. godinu navedeni su svi prihodi budžeta, rashodi budžeta, budžetski prihodi i primici za nefinansijsku imovinu, budžetski rashodi i izdaci za nefinansijsku imovinu, kao i neto primici od finansijske imovine i klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu. U obrazloženju izvršenja budžeta opisno su prikazani poreski prihodi, rashodi i izdaci, te dati tabelarni pregledi obaveza, potraživanja, uplata i korekcija za planirane izvršene stavke. Iz obrazloženja može se zaključiti da je planirani budžet za 2019. godinu u iznosu od 18.350.000,00 KM ostvaren u iznosu od 17.850.050,00 KM, odnosno sa 97 % u odnosu na godišnji plan, ostvareni rashodi i izdaci budžeta u 2019. godini iznose 18.122.750,00 KM. Poreski prihodi ostvareni u iznosu od 12.505.814,00 KM, što u odnosu na plan iznosi 99 %, te da su poreski prihodi veći u odnosu na prethodnu godinu za 1.005.536,00 KM koje je nastalo najvećim dijelom zbog većeg ostvarenja prihoda od indirektnih poreza. Budžetski rashodi i izdaci u 2019. godini iznose 18.122.750,00 KM iz čega se može zaključiti da su rashodi veći od prihoda.

Iz tabelarnog pregleda trošenja budžetske rezerve za 2019. godinu može se zaključiti da je vršeno realociranje putem zaključaka Načelnika opštine u ukupnom iznosu od 134.580,00 KM. Zaključcima Načelnika opštine u tački I. navedeno je da se odobrava realokacija budžetskih sredstava između budžetskih korisnika sa navođenjem ukupnog iznosa i vremenskog perioda, dok je tačkom II. utvrđeno sa kojih pozicija se prenose tačno određeni iznosi i na koje pozicije,

te navedeno da je realokaciju sredstava potrebno izvršiti radi obezbjeđenja sredstava za knjiženje nastalih obaveza prema korisnicima budžeta. Za realizaciju zaključaka zaduženo je Odjeljenje za finansije, te utvrđeno je da zaključak stupa na snagu danom donošenja i biće objavljen u Službenom glasniku opštine Teslić.

Radi donošenja tužilačke odluke od Policijske stanice Teslić zatraženo je da se prikupi određena dokumentacija, koja se odnosi na činjenice o realokacijama sredstava i nadležnosti načelnika opštine i skupštine,

Svjedok *Letić Miroljub* je izjavio da funkciju predsjednika Skupštine opštine Teslić obavlja od novembra 2016. godine, ispred Partije demokratskog progresa (PDP-a), dok Skupštinu opštine sačinjavaju odbornici ispred SDS-a, SNSD-a, Socijalističke partije, SDA, SDP-a BiH, a u toku trajanja ovog mandata pojedini odbornici su mijenjali stranke, tako da sad najviše ima nezavisnih odbornika. U odnosu na sadašnji sastav, nakon izbora 2016. godine bio je drugačiji sastav, ali kako su odbornici Srpske radikalne stranke „U sigurne ruke“, odbornici DNS-a prešli u druge stranke, faktički ove dvije stranke više ne učestvuju u vršenju skupštinske vlasti. Funkciju predsjednika Skupštine opštine obavlja profesionalno. Kao predsjednik Skupštine opštine Teslić ne pripada dijelu odbornika koji podržava načelnika opštine, tako da nije u potpunosti upućen u način organizovanja i vršenja poslova u opštinskoj upravi, koja je u funkciji izvršne vlasti, u što je uključena i priprema materijala za Skupštinu opštine. Vezano za zaključak Skupštine opštine od 16.06.2020. godine, koji je dostavljen i Okružnom javnom tužilaštvu nije bio predlagač tog zaključka, niti je bio uključen u utvrđivanje razloga zbog čega takav zaključak se predlaže, jer je on potekao od kluba odbornika SNSD, koji ima natpolovičnu većinu u Skupštini opštine Teslić, ali nakon što je takav zaključak donesen, kao predsjednik Skupštine opštine imao je obavezu da ga dostavi institucijama kojima je naslovljen. Na sjednici Skupštine opštine od 16.06.2020. godine, kao četvrti nastavak te sjednice vođeno je tonsko snimanje i prekucan je zapisnik koji je usvojen, tako da je iz njega moguće vidjeti na koji način je vođena rasprava o zaključku. Kako načelnik opštine oko godinu dana ne prisustvuje sjednicama Skupštine, nije bilo ni mogućnosti da o predloženom zaključku vodi se rasprava u smislu njegovog očitovanja. Kako je ovaj zaključak dostavljen na više adresa, nije siguran da li je neka od drugih institucija tražila informacije o realokaciji sredstava, poznato mu je da je policija tražila, a kako ima više različitih zahtjeva nije siguran u detalje o čemu se radi.

Svjedok *Miće Stojanović* je izjavio da je odbornik u Skupštini opštine Teslić od oktobra 2016. godine ispred Saveza nezavisnih socijaldemokrata, a sada je na na poziciji predsjednika Kluba delegata SNSD. S obzirom da je tokom rasprave o tački dnevnog reda izvršenje budžeta za 2019. godinu od strane određenog broja odbornika ukazano na to da je načelnik opštine u toku 2019. godine vršio realokacije budžetskih sredstava iako mu to Odlukom o izvršenju budžeta za 2019. godinu nije dozvoljeno, na kraju rasprave odnosno diskusije se došlo do toga da se usvoji pomenuti zaključak i uputi Ministarstvu finansija-Odsjeku za budžetsku inspekciju i reviziju i Okružnom javnom tužilaštvu u Doboju, da bi se ispitala zakonitost ovih realokacija. S obzirom na stanje u Skupštini opštine Teslić kada su u pitanju odnosi između odbornika iz različitih partija, kao i često ne prisustvovanje načelnika opštine sjednicama Skupštine, nije moguće tačno da se sjeti da li je on bio prisutan na sjednici od 31.05.2019. godine kada je donesena odluka o izvršenju budžeta Opštine Teslić za 2019. godinu, ali kada njega nema sjednicama prisustvuje zamjenik načelnika Milovan Stanković. Tom prilikom vođena je rasprava o ovoj odluci, kako je u prijedlogu bilo propisano da načelnik opštine može u toku godine da raspolaže sredstvima za realokaciju do iznosa od 10% ukupnog budžeta, ali Skupštinska većina nije to podržala tako da je odluka donesena bez takve odredbe. Tom prilikom zamjenik načelnika je smatrao da donesena odluka nije u skladu sa Zakonom u budžetskom sistemu, ali je odluka donesena kako je Skupština izglasala. Iz toga se može zaključiti da načelnik opštine nije imao uporišta u odluci za donošenje zaključaka o realokaciji budžetskih sredstava, ti zaključci nisu bili na dnevnom redu sjednica Skupštine opštine, a preambula zaključaka objavljenih u „Službenom glasniku opštine Teslić“ pozivaju se na

odredb
čemu je
razmatra
realociran
pozicij

Svjedok *Miroslav Topić* je izjavio da je u opštinskoj upravi Opštine Teslić zaposlen od 1991. godine, sada na radnom mjestu šef Odsjeka za računovodstvo u Odjeljenju za finansije. Ovo odjeljenje nema načelnika od 2017. godine, tako da zamjenik načelnika opštine rukovodi poslovima ovog odjeljenja neposredno. Njegovi poslovi se sastoje od: Obezbjeduje da sva finansijsko knjigovodstvena dokumentacija bude uredno provedena i na bazi nje sačinjeni Zakonom propisani izvještaji i dostavljeni nadležnim institucijama (prema Ministarstvu finansija, Poreskoj upravi, Upravi za indirektno oporezivanje, prema APIF-u i Zavodu za statistiku i drugim korisnicima). Uz Odluku o usvajanju budžeta kao prateći akt ide i Odluka o izvršenju budžeta. Zakonom o budžetskom sistemu je predviđena mogućnost realokacije i oni su, odnosno Odjeljenje u pripremi Odluke kroz nacrt predvidjelo i tu mogućnost prava načelnika da vrši realokaciju. Skupština je usvojila i budžet i Odluku o izvršenju budžeta, ali je dio koji se odnosi na pravo načelnika da vrši realokacije isključila i pored toga oni su u 2019. godini vršili realokacije na način da je Odjeljenje za finansije, a na osnovu ukazanih potreba za stvaranje budžetskog prostora na određenim budžetskim pozicijama pripremalo akt o realokaciji koji je donosio načelnik i koji su objavljeni u „Službenom Glasniku Opštine Teslić“. Zbog sukoba izvršne i zakonodavne vlasti i u ranijem periodu se dešavalo da odbornici u Skupštini opštine iz čisto političkih razloga traže provjeru određenih radnji načelnika ili ne usvoje na sjednicama Odluke u prijedlogu kako je dao načelnik. Računovodstveni standardi nalažu da sve obaveze stvorene u tekućoj godini budu knjigovodstveno evidentirane u toj godini, pa ukoliko se desi da na određenoj budžetskoj poziciji nema dovoljno budžetskog prostora da budu uknjižene stvorene obaveze. Odjeljenje za finansije analizira i predlaže sa kojih pozicija se mogu realocirati sredstva na potrebnu budžetsku poziciju. Rebalansom budžeta za prethodnu godinu je predviđeno obezbjeđivanje budžetskog prostora na pozicijama koje su realokacijom povećane. Skupština opštine Teslić nije usvojila rebalans budžeta za 2019. godinu, iako je Ministarstvo finansija dalo saglasnost na rebalans. Budžetska inspekcija Ministarstva finansija je izvršila kontrolu za 2019. godinu u Opštini Teslić i konstatovala da su vršene realokacije i u kom iznosu ali u pogledu određenih preporuka, odnosno otklanjanju utvrđenih nepravilnosti to nije stavljeno u obavezu. Potreba da se donosi akt o realokacijama je uvijek povoljniji u odnosu na troškove koji bi nastali da dobavljači i budžetski korisnici svoja prava ostvaruju putem suda. Sud kod donošenja presuda uopšte nije cijenio činjenicu postojanja budžeta nit budžetske pozicije, pa su sudske presude redovno izvršavane za koje su uvijek trebali obezbjeđivati budžetski prostor.

Iz zapisnika Ministarstva finansija – Odsjek za budžetsku inspekciju i reviziju od 10.08.2020. godine može se zaključiti da je utvrđeno da je načelnik opštine Teslić u budžetskoj 2019. godini, na osnovu zaključaka o realokaciji budžetskih sredstava unutar i između budžetskih korisnika realocirao u veličini od 10,6% sredstava planiranih budžetom opštine za 2019. godinu. Dakle, je konstatacija da izvršene realokacije nisu u skladu sa odlukom o izvršenju budžeta, kojom nije propisana mogućnost preraspodjele budžetskih sredstava. Ustanovljeno je da je opština vršila preraspodjelu između pojedinih budžetskih korisnika više od iznosa (do 5% ukupno usvojenih sredstava budžetskih korisnika kojima se sredstva umanjuju) što nije u skladu sa članom 13. stav 2. Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2019. godinu. U tački 8 navedenog zapisnika – mjere za otklanjanje ustanovljenih nepravilnosti navedeno je 6 mjera koje je potrebno da preduzme opština Teslić, a vezano za problem realokacije nije navedena ni jedna mjera.

Dana 24.08.2020. godine Ministarstvo finansija Republike Srpske donijelo je rješenje o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti kojim je naloženo opštini Teslić da radi otklanjanja nepravilnosti utvrđenih u postupku kontrole pripreme, donošenja i izvršenja budžeta preduzme tačno navedenih 5 mjera, koje su detaljno obrazložene. U pogledu realokacije nije navedena ni jedna mjera koja se treba preduzeti.

Zakonom o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS, br. 121/12) regulisano je između ostalog da je budžetskim korisnicima dozvoljeno da stvaraju obaveze i da koriste sredstva samo za namjene i do visine raspoloživih sredstava utvrđenih budžetom, te da izuzetno Zakonom ili Odlukom kojima se uređuje izvršenje budžeta može biti predviđena mogućnost preraspodjele (realokacije) budžetskih sredstava u okviru budžetskog korisnika i između budžetskih korisnika, te da obavezno se utvrđuju precizna ograničenja u pogledu visine i namjene sredstava koja mogu biti realocirana (član 40. i 41. Zakona). Isto tako regulisano je da ministar donosi rješenje o inspekcijskoj kontroli namjenskog i zakonitog korištenja sredstava budžetskih korisnika za određeni period, te tu kontrolu vrši budžetski inspektor, kome budžetski korisnici imaju obavezu da daju na uvid svu raspoloživu dokumentaciju od značaja za sprovođenje inspekcijske kontrole (član 61. Zakona).

Analizom prikupljenih dokaza može se zaključiti da je načelnik opštine Teslić u budžetskoj 2019. godini vršio realokaciju unutar i između budžetskih korisnika za koje nije imao uporište u odgovarajućim propisima. Međutim, sagledavajući način na koji je došlo do usvajanja odluke o izvršenju budžeta, neusvajanje izvještaja o izvršenju budžeta, te različit pristup ovom pitanju iz određenih, pitanje realokacije sredstava nije moguće posmatrati isključivo kao pravno pitanje. Kako su sredstva, koja su bila predmet realokacije korištena za određene budžetske stavke, za koje nije bilo predviđeno dovoljno sredstava, može se zaključiti da time nije nanesena šteta budžetu ili da je neko time ostvario korist.

Kako je za biće krivičnog djela zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 315. Krivičnog zakonika RS potrebno da službeno lice iskoristi svoj položaj ili ovlaštenje ili na drugi način pribavi nekome korist ili drugom nanese štetu, time ni postupanje načelnika opštine u konkretnom slučaju ne sadrži obilježje ovog krivičnog djela niti nekog drugog krivičnog djela protiv službene dužnosti.

Iz tih navedenih razloga donio sam naredbe o neprovođenju istrage u ovoj krivično pravnoj stvari.

Okružni javni tužilac,

